

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่รุนแรงปัญหาหนึ่งซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญและกำลังประสบอยู่ เนื่องจากยาเสพติดเป็นปัญหาที่นอกจากจะบั่นทอนสุขภาพและอนามัยของผู้เสพแล้ว ยังถือเป็นภัยร้ายแรงต่อประเทศชาติไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงตลอดถึงความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ปัญหาเสพติดยังได้ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรมที่เป็นผลที่สืบเนื่องจากการแสวงหายาเสพติดเพื่อบริโภค หรืออาชญากรรมที่เกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดเอง ดังจะเห็นได้จาก ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมพบว่า ผู้ต้องหาที่ก่อคดีต่าง ๆ ซึ่งไม่รวมคดียาเสพติดคิดเป็นผู้ที่ติดยาเสพติดถึงร้อยละ 19 และเมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คดีเกี่ยวกับยาเสพติดพบว่า การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดมีผลต่อจำนวนคดีอาญาประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คดีเกี่ยวกับยาเสพติด (ชวลิต, 2534) จากปัญหาดังกล่าวอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งยังกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อกล่าวถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย หากพิจารณาโดยภาพรวมในปัจจุบันพบว่าแนวโน้มของปัญหาเสพติดที่นอกจากจะไม่มีแนวโน้มลดลงแล้ว ยังกลับปรากฏว่าเป็นปัญหาที่กำลังทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการจับกุมคดียาเสพติดทุกประเภทพบว่าจำนวนคดียาเสพติด ที่จับกุมได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ

ปี	จำนวนคดียาเสพติด (ราย)	จำนวนผู้ต้องหา (คน)
2534	79,338	84,592
2535	87,189	92,667
2536	105,901	113,498
2537	116,462	125,623
2538	126,164	135,501
2539	160,935	174,317
2540	169,214	183,626
2541	214,295	233,415
2542	237,283	253,248

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 21/01/2542

แม้ว่าผลการจับกุมปราบปรามคดีเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะมีเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ก็ยังพบว่าแนวโน้มของจำนวนผู้ติดยาเสพติดนั้นมีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และแพร่กระจายไปทุกกลุ่มอาชีพและทุกพื้นที่ของประเทศ นอกจากนี้ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าประเทศไทยถือเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลก

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดตั้งองค์กรและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบปัญหาหายาเสพติดโดยเฉพาะคือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินงานและประสานงานกับองค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานและ

ประสานงานกับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการปราบปรามยาเสพติด

ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยอยู่ภายใต้สังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดมีหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดโดยตรง จึงมีความต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนเนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในระดับปฏิบัติการและมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการปราบปรามยาเสพติด

สำหรับคำถามในการศึกษาครั้งนี้คือ มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน : ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ ในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน
3. เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาหรือสนับสนุนการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาลงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด ตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปี 2542 ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนจำนวนทั้งหมด 309 นาย โดยศึกษา

เฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด ปัญหาและอุปสรรค อาทิการมี
ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การได้รับการฝึกอบรมด้านยาเสพติด โอกาสก้าวหน้าในการ
ปฏิบัติหน้าที่ ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา การได้รับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ และ การได้รับ
ความร่วมมือจากประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้า
หน้าที่ตำรวจชั้นประทวน
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ชั้นประทวน
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา หรือสนับสนุนการปราบปรามยา
เสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล